

สารบัญ

บทที่ ๑	ความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	๑
บทที่ ๒	วิวัฒนาการของการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	๕
๑.	แนวความคิดเรื่องกฎหมายธรรมชาติและสิทธิธรรมชาติ	๕
๑.๑	กฎหมายธรรมชาติ	๕
๑.๒	สิทธิธรรมชาติ	๖
๒.	กฎหมายระหว่างประเทศแต่เดิมไม่รับรองสิทธิของเอกชน อย่างเป็นทางการ	๑๐
๓.	เอกสารทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	๑๑
๓.๑	มหากฎบัตรแมกนาคาร์ตา	๑๑
๓.๒	The Declaration of Independence ของสหรัฐอเมริกา	๑๒
๓.๓	The Declaration of The Rights of Man and The Citizen (Declaration des Droits de l' Homme et du Citoyen) ค.ศ. ๑๗๘๙ ของฝรั่งเศส	๑๔
๓.๔	หลักคำสอนของพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน	๑๖
๓.๕	หลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง	๑๗
๔.	ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	๑๘
๔.๑	การจัดทำสนธิสัญญาเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	๑๘
๔.๒	เสรีภาพสื่อและการของรูสเวลท์	๒๑
๕.	เจตนารมณ์ของกฎบัตรสหประชาชาติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	๒๒
๖.	การจัดทำปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	๒๔
๖.๑	การจัดทำอย่างไม่เป็นทางการ	๒๔
๖.๒	การร่างปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนโดยสหประชาชาติ	๒๖
บทที่ ๓	ลักษณะทางกฎหมายของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	๓๓
๑.	ประเภทของสิทธิที่ได้รับการคุ้มครอง	๓๓
๒.	ลักษณะทางกฎหมายของสิทธิมนุษยชน	๓๖
๓.	พันธะทางกฎหมายของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	๔๒

๔.	เปรียบเทียบปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนกับสนธิสัญญา	๕๓
๔.๑	ความหมายของสนธิสัญญา	๕๓
๔.๒	ปฏิญญาฯ ไม่ใช่สนธิสัญญา	๕๔
๔.๓	สรุปลักษณะทางกฎหมายของปฏิญญาฯ	๕๕
บทที่ ๔	บทบาทของสหประชาชาติในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	๕๗
๑.	อำนาจหน้าที่ของสมัชชาสหประชาชาติและคณะมนตรีความมั่นคง	๕๘
๑.๑	สมัชชาสหประชาชาติ	๕๘
๑.๒	คณะมนตรีความมั่นคง	๕๑
๒.	พันธะทางกฎหมายของกฎบัตรสหประชาชาติ	๕๒
๓.	การห้ามสหประชาชาติแทรกแซงเรื่องภายในของรัฐสมาชิก	
ตามมาตรา ๒ (๗)		๕๔
๔.	ข้อยกเว้นหลักการห้ามแทรกแซง ตามมาตรา ๒ (๗)	๕๘
๕.	ข้อยกเว้นหลักการห้ามแทรกแซงโดยกฎบัตรมาตราอื่น ๆ	๕๕
๖.	ข้อยกเว้นหลักการห้ามแทรกแซงโดยรัฐธรรมนูญและสนธิสัญญา	๖๐
๗.	สหประชาชาติกับการยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศต่าง ๆ	๖๔
๗.๑	รัฐบาลแอฟริกาใต้	๖๔
๗.๒	ปัญหาโปรตุเกสกับอาณานิคมในแอฟริกา	๗๓
๗.๓	ปัญหาจีนกับทิเบต	๗๔
๗.๔	ปัญหารัฐบาลสหภาพโซเวียตกับหญิงชาวรัสเซีย	๗๘
๗.๕	ปัญหาบุลกาเรียและฮังการี	๗๘
๗.๖	สรุปผลงานด้านยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยสหประชาชาติ	๗๕
๗.๖.๑	ข้อกฎหมาย	๗๕
๗.๖.๒	ประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	๘๐
บทที่ ๕	การทำสิทธิมนุษยชนให้เป็นสิทธิตามกฎหมายระหว่างประเทศ	๘๒
	ส่วนที่หนึ่ง	
๑.	พันธะทางกฎหมายของกฎบัตรในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	๘๓
๒.	สหประชาชาติกับการทำสิทธิมนุษยชนให้เป็นสิทธิตามกฎหมาย	๘๔
๒.๑	กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม	
และวัฒนธรรม ค.ศ. ๑๙๖๖		๘๗
๒.๒	กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของพลเมือง	
และสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖		๘๕

๒.๓ พิธีสาร (Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights)	๕๔
๓. ศาลอาญาระหว่างประเทศ	๕๘
๓.๑ วัตถุประสงค์ของศาลอาญาระหว่างประเทศ	๕๘
๓.๒ ศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court) ในปัจจุบัน	๑๐๒
๔. กฎหมายอาชญากรรมสงครามของบางประเทศในปัจจุบัน	๑๑๑
ส่วนที่สอง	
๑. ประวัติความเป็นมาของสภายุโรป	๑๑๓
๒. การจัดทำอนุสัญญาเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นมูลฐาน	๑๑๖
๒.๑ สารสำคัญของอนุสัญญาฯ	๑๑๖
๒.๒ วิธีคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	๑๑๗
๒.๒.๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสภายุโรป	๑๑๘
๒.๒.๒ ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งสภายุโรป	๑๒๓
๓. สรุป	๑๓๐
บทที่ ๖ การทำสิทธิมนุษยชนให้เป็นสิทธิตามกฎหมายภายในของประเทศไทย	๑๓๕
ส่วนที่หนึ่ง	
ประเทศไทยกับพันธกรณีตามข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน	๑๓๕
๑. ประเทศไทยกับการเข้าเป็นภาคีข้อตกลงระหว่างประเทศ ด้านสิทธิมนุษยชน	๑๓๖
๒. การศึกษาผลดีและผลเสียของการเข้าร่วมเป็นภาคีข้อตกลง ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน	๑๓๗
ส่วนที่สอง	
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	๑๔๔
รัฐธรรมนูญในอดีต	๑๔๔
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	๑๔๗
ก. บทบัญญัติที่เป็นสารบัญญัติ	๑๔๗
ข. บทบัญญัติที่เป็นวิธีบัญญัติ	๑๔๘
ค. แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ	๑๔๙

ง.	การกำหนดขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๑๕๑
	๑. บทบัญญัติและกลไกตรวจสอบดำเนินการ	๑๕๑
	๒. กรณีศึกษาการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ	๑๕๒
จ.	เจ้าหน้าที่ของรัฐกับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	๑๕๔
	๑) รัฐธรรมนูญกับการกำหนดขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๕๕
	๑.๑ ความขัดแย้งบางประการในการใช้สิทธิและเสรีภาพ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๕๖
	๑.๑.๑ อาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ	๑๕๖
	๑.๑.๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำงานด้านสื่อมวลชน	๑๕๘
	๒) การส่งเสริมความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๕๙
ฉ.	บทบัญญัติจำกัดอำนาจรัฐในการตรากฎหมาย เพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน	๑๖๔
	๑. บทบัญญัติและข้อพิจารณา	๑๖๔
	๒. กรณีศึกษาตามกฎหมาย ป.ป.ช. และกฎหมาย ป.ป.ง.	๑๖๖
	๒.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒	๑๖๖
	๒.๒ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒	๑๗๑
ช.	การจัดตั้งสถาบันระดับชาติเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ..	๑๗๕
	๑. วิวัฒนาการของการจัดตั้งสถาบันระดับชาติโดยสหประชาชาติ	๑๗๖
	๒. การประชุมโดยองค์กรอื่น	๑๗๖
	๓. คำนิยามของคำว่า “สถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ”	๑๗๗
	๔. ผลในทางปฏิบัติ	๑๗๘
	๕. วิธีการจัดตั้ง	๑๗๘
	๖. รูปแบบสถาบันระดับชาติในประเทศต่าง ๆ	๑๗๙
	๗. ปัญหาการจำแนกประเภทของสถาบัน	๑๘๒
	๘. ภาพรวมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	๑๘๓
ซ.	สถาบันระดับชาติเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ...	๑๘๖
	๑. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	๑๘๖

๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	๑๕๑
ณ. สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด	๑๕๔
ณ. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม.....	๑๕๖
ณ. สำนักงานคุ้มครองสิทธิของพลเมืองแห่งประเทศไทย.....	๒๐๑
ณ. กลไกตรวจสอบขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ	๒๑๐

บทที่ ๗ องค์การตุลาการภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๔๐	๒๑๒
๑. บทบัญญัติทั่วไปว่าด้วยองค์การตุลาการตามรัฐธรรมนูญ.....	๒๑๓
๒. ศาลยุติธรรม	๒๑๕
๓. องค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยรัฐธรรมนูญ	๒๑๖
๓.๑ วิวัฒนาการขององค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยรัฐธรรมนูญ	๒๑๖
๓.๒ อำนาจของศาลยุติธรรมกับองค์กรอื่นในการวินิจฉัยรัฐธรรมนูญ	๒๑๗
๓.๓ ศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกากับการวินิจฉัยรัฐธรรมนูญ	๒๒๑
๓.๔ ศาลรัฐธรรมนูญของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	๒๒๔
๓.๕ ศาลรัฐธรรมนูญของประเทศไทย	๒๒๕
๔. ศาลปกครอง	๒๓๑
๕. ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	๒๓๕

บทที่ ๘ ประเทศไทยกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ค.ศ. ๑๙๖๖	๒๓๖
-----------------	-----

ส่วนที่หนึ่ง

ความเห็นทั่วไป (General Comment) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ค.ศ. ๑๙๖๖	๒๓๗
๑. สิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง.....	๒๓๗
๒. สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากกลไกต่างๆ ของรัฐ และการห้ามเลือกปฏิบัติ	๒๔๐
๓. สิทธิที่จะได้รับความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี	๒๔๔
๔. การอนุญาตให้เสี่ยงพันธกรณีของกติกาฯ ในบางสถานการณ์.....	๒๔๖
๕. สิทธิที่จะปลอดจากการถูกทรมานกรรม	๒๔๗

๖. สิทธิของผู้ถูกลิดรอนเสรีภาพที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ๒๕๐

๗. สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ๒๕๔

๘. สิทธิในชีวิตส่วนตัว ๒๖๐

๙. สิทธิในเสรีภาพทางความคิด ศาสนา และความเชื่อ ๒๖๒

๑๐. สิทธิที่จะมีความคิดเห็นและเสรีภาพแห่งการแสดงออก ๒๖๗

๑๑. การโฆษณาชวนเชื่อที่ต้องห้าม ๒๖๘

๑๒. สิทธิในการตั้งครอบครัว ๒๖๙

๑๓. สิทธิของเด็ก ๒๗๒

๑๔. สิทธิของชนกลุ่มน้อย ๒๗๕

ส่วนที่สอง

รายงานของประเทศไทยในการดำเนินการตามพันธกรณีของกติกาฯ ๒๗๕

ภาคผนวก

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๔๐ (หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยและหมวด ๘ ศาล)..... ๔๕๑

๒. รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (หมวด ๑ สิทธิมูลฐาน)..... ๔๖๖

๓. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ๔๗๓

๔. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖..... ๔๘๐

๕. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ค.ศ. ๑๙๖๖ ..... ๕๑๐

๖. อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ค.ศ. ๑๙๗๙ ..... ๕๒๒

๗. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๘๙ ..... ๕๓๘

๘. ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา..... ๕๖๒

๙. ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการ ๕๖๘

๑๐. กฎขึ้นต่ำอันเป็นมาตรฐานของสหประชาชาติ สำหรับการบริหารงานยุติธรรม เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ๖๐๓

๑๑. คำพิพากษาของศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ๖๕๔